

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä sekä laeiksi valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 6 §:n ja Finpro Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä sekä laeiksi valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 6 §:n ja Finpro Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta (HE 18/2017 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 5/2017 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää julkishallinnon asiakastietojen yhteiskäyttöä sekä parantaa julkisesti rahoitettuja yrityspalveluja ja tehostaa niiden yhteensovittamista ja valvontaa.

2 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään työ- ja elinkeinoministeriön yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä, siihen kuuluvista yrityspalvelujen asiakastietovarannosta ja asiakkuudenhallintajärjestelmästä sekä asiakastietojen ja henkilötietojen käsittelystä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmässä.

Eduskunnan vastaus EV 39/2017 vp

Jollei laissa toisin säädetä, yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään sekä siihen talletettujen tietojen julkisuuteen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) ja valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain (443/1998) 5 ja 6 §:ää sekä henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999).

Tietojen saannista ja luovuttamisesta rakennerahasto-ohjelmassa säädetään alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain (8/2014) 28 §:ssä.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yrityksellä* yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) mukaisesti yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröityä yritystä ja yhteisöä sekä sitä vastaavaa ulkomaista yritystä ja yhteisöä;

2) *yrityspalvelulla* valtion, kunnan, valtion erityisrahoitusyhtiön, Finpro Oy:n ja alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain 2 §:n 13 kohdassa tarkoitetun välittävän toimielimen tarjoamaa, myöntämää ja niiden varoista maksettavaa tukea, rahoitusta sekä kehittämis- ja neuvontapalvelua sekä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012) tarkoitettua julkista työvoima- ja yrityspalvelua;

3) *asiakastiedoilla* 7 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

4 §

Asiakastietojärjestelmä

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä on työ- ja elinkeinoministeriön tietojärjestelmä, johon yrityspalveluja tarjoavat viranomaiset, valtion erityisrahoitusyhtiö, Finpro Oy ja alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain 2 §:n 13 kohdassa tarkoitetut välittävät toimielimet tallettavat asiakastietoja yhteistä käyttöä varten. Lisäksi muut viranomaiset voivat tallettaa julkisia asiakastietoja asiakastietojärjestelmään ja käsitellä niitä.

Asiakastietojen kokoamista ja hyödyntämistä varten ovat asiakastietojärjestelmän osana valtakunnallinen yrityspalvelujen asiakastietovaranto ja asiakkuudenhallintajärjestelmä, joilla yhdistetty asiakastietosisältö välitetään tietoturvallisesti teknisellä käyttöyhteydellä asiakastietojärjestelmän käyttäjille.

5 §

Asiakastietojärjestelmän käyttötarkoitus

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän tarkoituksena on edistää asiakastietojen yhteiskäyttöä julkishallinnossa, parantaa yrityspalvelujen suuntaamista ja yritysten arviointia niille myönnettäviä yrityspalveluja harkittaessa sekä tehostaa myönnettyjen tukien valvontaa.

Asiakastietojärjestelmästä voi tuottaa koulutuksen, tutkimuksen, tilastoinnin, suunnittelun, seurannan ja ohjauksen edellyttämiä tietoaineistoja.

Eduskunnan vastaus EV 39/2017 vp

Asiakastietojärjestelmän kautta saatavia 7 §:n 2 momentin 5 kohdassa sekä 3 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja asiakastietoja saa käyttää myös turvallisuusselvityslaisissa (726/2014) tarkoitettuna yritysturvaluusselvityksen laadinnassa.

6 §

Asiakastietojärjestelmän tekninen ylläpitäjä ja rekisterinpitäjät

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa teknisenä ylläpitäjänä asiakastietojärjestelmän yleisestä toiminnasta sekä teknisestä käyttöyhteydestä tietojen tallettamista, yhdistämistä, luovuttamista ja muuta käsittelyä varten. Tekninen ylläpitäjä vastaa tietojärjestelmän käytettävyydestä sekä siihen sisältyvien tietojen eheydestä, suojaamisesta ja säilyttämisestä. Teknisellä ylläpitäjällä ei ole oikeutta määrätä tietojärjestelmään talletetuista tiedoista eikä luovuttaa niitä, ellei laissa toisin säädetä.

Asiakastietojärjestelmään tietoja tallettavat 4 §:n 1 momentissa tarkoitettut tahot toimivat talletetun tiedon rekisterinpitäjinä omien tietojensa osalta sekä päättävät tietojen luovuttamisesta asiakastietojärjestelmän kautta. Asiakastietojärjestelmään tietoja tallettanut taho vastaa tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta.

7 §

Asiakastietojärjestelmään talletettavat tiedot

Asiakastietojärjestelmään voidaan tallettaa julkisia yrityksiin liittyviä tietoja.

Lisäksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään voidaan tallettaa:

- 1) tiedot yrityksen saamista yrityspalveluista;
- 2) tiedot yrityksen vireillä olevista lupa-asioista sekä myönnettyistä luvista;
- 3) tiedot siitä, onko yritys tai onko yritys aiemmin ollut valtion erityisrahoitusyhtiön asiakkaana;
- 4) arviot yrityksen edellytyksistä kannattavaan toimintaan;
- 5) yrityksestä luottotietorekisteriin, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin sekä ulosottorekisteriin talletetut tiedot;
- 6) tiedot yrityksen liiketoiminnan kehittämistä koskevista suunnitelmista;
- 7) sellaiset yritystä koskevat muut kuin 1—6 kohdassa tarkoitettut tiedot, jotka ovat tarpeen päätettäessä tuen tai rahoituksen myöntämisestä ja maksamisesta yritykselle ja niiden käytön valvonnassa sekä yrityspalvelujen toteuttamiseksi.

Lisäksi asiakastietojärjestelmään voidaan tallettaa:

- 1) tunnistetiedot yrityksen vastuuhenkilöistä;
- 2) tunnistetiedot henkilöistä, jotka yritys on nimennyt yhteyshenkilöikseen tässä laissa tarkoitettuja yrityspalveluja varten, lukuun ottamatta henkilötunnusta;
- 3) yrityksen vastuuhenkilöistä luottotietorekisteriin, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin, ulosottorekisteriin sekä liiketoimintakieltorekisteriin talletetut tiedot;
- 4) tiedot luonnollisen henkilön saamasta yritystoiminnan aloittamiseen liittyvästä neuvonnasta tai muusta palvelusta sekä tunnistetiedot luonnollisesta henkilöstä, jolle palvelua on annettu.

Tunnistetietoja ovat nimi, henkilötunnus, äidinkieli, kansalaisuus, kotimaa, kotipaikka, lähi-osoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero.

Eduskunnan vastaus EV 39/2017 vp

8 §

Tietojen laadusta huolehtiminen

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään talletettavat tiedot on päivitettävä riittävän usein ja muutoinkin on pidettävä huolta siitä, että asiakastietojärjestelmässä olevat tiedot eivät ole vanhentuneita tai muutoin anna väärää kuvaa yrityksestä.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään saa tallettaa suullisesti, kirjallisesti tai sähköisesti annettuja tietoja tietojärjestelmästä saataviksi vain, jos annetut tiedot on tarkastettu.

9 §

Tietojen poistaminen

Luonnollisia henkilöitä koskevat tiedot on poistettava tietojärjestelmästä viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä, kun tietoja on viimeksi käsitelty palveluiden tuottamista varten. Tietoa ei kuitenkaan poisteta, jos tiedon säilyttäminen on välttämätöntä lakiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian takia.

Teknisellä ylläpitäjällä on oikeus poistaa asiakastietoja, jos ne ovat vanhentuneita tai jos poistaminen on tarpeen asiakastietojärjestelmän teknisen toimivuuden varmistamiseksi.

10 §

Asiakastietojärjestelmän tietojen luovuttaminen

Edellä 7 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja saa salassapitosäynnösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä luovuttaa työ- ja elinkeinoministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, ulkoasiainministeriölle, ulkomaan edustukseen kuuluville edustustoille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, työ- ja elinkeinotoimistolle, Innovaatiorahoituskeskus Tekesille, valtion erityisrahoitusyhtiölle, Maaseutuvirastolle ja Finpro Oy:lle yrityspalvelujen toteuttamista varten sekä alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain 2 §:n 13 kohdassa tarkoitetuille välittäville toimielimille mainitun lain 28 §:n mukaisesti.

Edellä 7 §:n 2 momentin 5 kohdassa sekä 3 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa salassapitosäynnösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien säännösten estämättä luovuttaa lisäksi turvallisuus selvityslain mukaisia tehtäviä varten toimivaltaisille viranomaisille.

Tietoja saa luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla.

11 §

Viittaus rikoslakiin

Rangaistus salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Eduskunnan vastaus EV 39/2017 vp

12 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annettu laki (240/2007).

Laki

valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain (443/1998) 6 §:n 1—3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 1 momentti laissa 1519/2009, 6 §:n 2 momentti laissa 964/2013 ja 6 §:n 3 momentti laissa 1226/2010, seuraavasti:

6 §

Yhtiön tiedonantovelvollisuus ja valvonta

Yhtiön on annettava työ- ja elinkeinoministeriölle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sen pyynnöstä tietoja, jotka ovat tarpeen käsiteltäessä valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetussa laissa (9/2014) tarkoitettuja avustushakemuksia. Yhtiön ja yhtiön tilintarkastajan on annettava työ- ja elinkeinoministeriölle sen pyynnöstä myös muita yhtiön toimialaan kuuluvia tai yhtiön valvomiseksi tarpeellisia tietoja.

Yhtiön toimitusjäsenten ja varajäsenten sekä yhtiön palveluksessa oleva voi sen estämättä, mitä 5 §:ssä säädetään salassapitovelvollisuudesta, antaa työ- ja elinkeinoministeriölle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Innovaatiorahoituskeskus Tekesille tietoja, joita hän on saanut yhtiön asiakkaan tai muun henkilön taloudellisesta asemasta tai yksityisestä olosuhteesta taikka liike- ja ammattisalaisuudesta, jos tietojen antaminen on julkisen rahoituksen yhteensovittamisen tai yritystukiasioiden viranomaiskäsitteilyn kannalta tarpeellista.

Tietojen luovuttamisesta yrityspalvelujen toteuttamista varten säädetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

Finpro Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Finpro Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annettuun lakiin (1446/2015) uusi 5 a § seuraavasti:

5 a §

Yhtiön tietojen luovuttaminen

Yhtiön tietojen luovuttamisesta yrityspalvelujen toteuttamista varten säädetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 5.5.2017

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri